

AMBASADA RP W DUBLINIE

**PRAKTYCZNY PORADNIK DLA OBYWATELI POLSKICH
PRZYJEŹDŹAJĄCYCH DO PRACY NA TERYTORIUM
REPUBLIKI IRLANDII**

Dublin, lipiec 2017 r.

1. **REPUBLIKA IRLANDII. INFORMACJE PODSTAWOWE.**
2. **WJAZD NA TERYTORIUM IRLANDII.**
3. **PRAWO POBYTOWE.**
 - 3.1. *Warunki stałego pobytu.*
4. **PRACA I PODATKI W IRLANDII.**
 - 4.1. *Informacje ogólne.*
 - 4.2. *Numer PPS (Personal Public Service Number).*
 - 4.3. *Potwierdzenie kwalifikacji.*
 - 4.4. *Praca tymczasowa.*
 - 4.5. *Zatrudnienie na stałe.*
 - 4.6. *Prawo pracy - informacje ogólne.*
 - 4.7. *Instytucje zajmujące się ochroną pracowników.*
 - 4.8. *Składanie skarg.*
 - 4.9. *Podatki w Irlandii - informacje ogólne.*
 - 4.10. *Status rezydencji.*
 - 4.11. *Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania.*
5. **ŚWIADCZENIA SOCJALNE.**
 - 5.1. *Zasilek dla poszukujących pracy - Jobseeker's Benefit.*
 - 5.2. *Zapomoga dla poszukujących pracy - Jobseeker's Allowance.*
 - 5.3. *Zasilek rodzinny - Child Benefit.*
 - 5.4. *Zasilek chorobowy - Illness Benefit.*
 - 5.5. *Dodatek z tytułu niepełnosprawności - Disability Allowance.*
6. **SŁUŻBA ZDROWIA.**
 - 6.1. *Informacje ogólne, szczepienia i zagrożenia.*
 - 6.2. *Polscy lekarze w Irlandii.*
 - 6.3. *Koszty leczenia.*
7. **SZKOŁA W IRLANDII.**
 - 7.1. *Stopień podstawowy (pierwszy) - Primary (first-level) education.*
 - 7.2. *Stopień drugi - Second-level education.*

7.3. Stopień trzeci - Third-level education.

7.4. Dodatkowe kursy oraz szkolenia dla dorosłych - further and adult education.

7.5. Szkolne Punkty Konsultacyjne i oświata polonijna.

8. INFORMACJE DLA KIEROWCÓW I POSIADACZY SAMOCHODÓW.

8.1. Sprowadzenie pojazdu do Irlandii.

8.2. Podatek rejestracyjny.

8.3. Zwolnieniaczasoe.

8.4. Dowód rejestracyjny.

8.5. VAT.

8.6. Ubezpieczenie, podatek drogowy i przegląd stanu technicznego.

8.7. Wycofanie pojazdu z eksploatacji.

9. PRZYDATNE INFORMACJE I ADRESY.

9.1. Przepisy celne.

9.2. Bezdomność.

9.3. Bezpieczeństwo

9.4. Święta w Irlandii.

9.5. Przydatne adresy i strony internetowe.

10. ADRESY POLSKICH PRZEDSTAWICIELSTW DYPLOMATYCZNYCH I KONSULARNYCH W IRLANDII.

1) REPUBLIKA IRLANDII - INFORMACJE PODSTAWOWE.

Stolica:	Dublin
Obszar:	70 273 km ²
Ludność:	4 588 252
Waluta:	euro (EUR)

Republika Irlandii (*Eire* lub *Poblacht na hEireann*) dzieli się na trzy prowincje: Leinster, Munster i Connacht. Prowincje te dzielą się natomiast na 26 hrabstw (Carlow, Cavan, Clare, Cork, Donegal, Dublin, Galway, Kerry, Kildare, Kilkenny, Laois, Leitrim, Limerick, Longford, Louth, Mayo, Meath, Monaghan, Offaly, Roscommon, Sligo, Tipperary, Waterford, Westmeath, Wexford, Wicklow). Dwa hrabstwa uległy podziałowi na potrzeby administracyjne: hrabstwo Dublin składa się z

Dun Laoghaire - Rathdown, Fingal oraz Dublina Południowego, natomiast hrabstwo Tipperary podzieliło się na Tipperary Południowe i Północne.

Pierwszym językiem urzędowym Irlandii jest język irlandzki, czyli *Gaeilge*, dopiero drugim jest język angielski. Na co dzień językiem irlandzkim posługuje się około 480 tysięcy osób, natomiast podstawową znajomość deklaruje około 1,7 miliona. Znajomość języka angielskiego na poziomie komunikatywnym jest wymagana, aby porozumieć się z urzędami, czy na potrzeby rozpoczęcia pracy. Znajomość języka irlandzkiego jest wymagana tylko w niektórych sektorach zatrudnienia: np. w sektorze publicznym (administracja publiczna, policja, szkolnictwo), często pracodawca zapewnia obcokrajowcom kurs przygotowawczy lub może zwolnić z tego obowiązku.

Numery alarmowe w Irlandii to ogólne 112 lub 999. Brak odrębnych numerów na pogotowie, straż pożarną oraz policję (*An Garda Síochána*).

2) WJAZD NA TERYTORIUM REPUBLIKI IRLANDII.

Od 1 maja 2004 r. obywatele polscy nie potrzebują wizy, aby legalnie przebywać i pracować na terytorium Republiki Irlandii. Irlandia nie należy do strefy Schengen. Aby przekroczyć granicę należy posiadać ważny paszport lub dowód osobisty.

Na terytorium Republiki Irlandii najłatwiej i najszybciej dostać się samolotem. Z Polski do Irlandii latają m.in. takie linie lotnicze jak *Ryanair*, *Aerlingus*. Głównymi lotniskami w Irlandii są: Dublin, Cork oraz Shannon. Bliskość oraz doskonałe połączenie autostradą do Belfastu sprawia, że popularne są loty z Polski do Belfastu a później przejazd samochodem, autobusem bądź pociągiem do Dublina (około 2 godzin w zależności od środka transportu).

Z lotniska w Dublinie do centrum miasta można dostać się taksówką (około 25 Euro), oraz autobusem miejskim. Czas podróży to w zależności od natężenia ruchu oraz środka transportu od 30 minut do nawet 90 minut.

3) PRAWO POBYTOWE.

Od 1 maja 2004 r., gdy Polska weszła do Unii Europejskiej, a Irlandia otworzyła swój rynek pracy dla obywateli nowych państw członkowskich, Polacy na terytorium Republiki Irlandii nie muszą rejestrować swojego pobytu, nawet dłuższego niż 3 miesiące, starać się o wizy, czy pozwolenie na pracę. Są zatem traktowani na równi z Irlandczykami oraz z innymi obywatelkami państw UE.

Oznacza to, że obywatele polscy mogą przebywać na terytorium Republiki Irlandii na nieokreślony czas bez specjalnych pozwoleń. Łączy się to jednak również z tym, iż nie ma rejestrów Polaków przebywających w tym kraju. W Irlandii nie ma także obowiązku meldunkowego.

3.1. Warunki stałego pobytu.

Pobyt stały świadczy o bliskim związku z Irlandią. Udowodnienie faktu stałego pobytu w znacznej mierze zależy od okoliczności. Osoby, które mieszkały w Irlandii przez całe życie, nie powinny mieć trudności z udowodnieniem, że spełniają warunki wskazujące na pobyt stały.

Termin pobyt stały nie został zdefiniowany ani w prawie irlandzkim, ani w prawie UE. Jednak w prawie irlandzkim i europejskim ustanowiono pięć poniżej wymienionych warunków, które sprawdza się w celu ustalenia, czy dana osoba mieszka na stałe w Irlandii:

1. Długość i ciągłość pobytu w Irlandii lub w innym danym kraju (upływ nieprzerwanego pięcioletniego okresu legalnego pobytu).
2. Długość i przyczyna nieobecności w Irlandii.
3. Charakter i model zatrudnienia.
4. Główny ośrodek zainteresowań wnioskodawcy.

5. Przyszłe zamiary wnioskodawcy, jak wynikają z całokształtu okoliczności.

O tym, czy dana osoba spełnia wymóg stałego pobytu, decydują wyznaczeni ustawowo urzędnicy Zarządu Funduszu Zdrowia (*Health Service Executive - HSE*). Od takiej decyzji przysługuje odwołanie do niezależnego Biura ds. Odwołań w sprawach Świadczeń Społecznych (*Social Welfare Appeals Office*).

4) PRACA I PODATKI W IRLANDII.

4.1. Informacje ogólne.

W momencie podjęcia decyzji o przeprowadzce do Irlandii w celu podjęcia zatrudnienia należy zwrócić uwagę na kilka istotnych kwestii.

Wskazane jest, aby przed wyjazdem znaleźć zatrudnienie i zakwaterowanie. Najlepiej korzystać z oficjalnych stron internetowych oraz zarejestrowanych pośredników i agencji rekrutacyjnych zarówno w Polsce, jak i w Irlandii (np. www.solas.ie, www.irishjobs.ie, www.jobs.ie, www.recruitmentireland.ie, a w przypadku zakwaterowania np. www.daft.ie).

Poszukujący pracy, pochodzący z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii, którzy przyjechali z UE do pracy w Irlandii, mają takie same prawa podczas procesu rekrutacji, jak inni kandydaci. Istnieje możliwość ubiegania się o dowolną pracę, w tym w administracji publicznej, w irlandzkich siłach zbrojnych i policji (*An Garda Síochána*); ten tryb naboru nie dotyczy irlandzkich służbach dyplomatycznych.

Wysokość minimalnego wynagrodzenia różni się w zależności od sektora, jednak minimalna płaca krajowa wynosi obecnie 9,25 EUR za godzinę (dla osób powyżej 18 roku życia) oraz 6,48 EUR (dla osób poniżej 18 roku życia).

4.2. Numer PPS (Personal Public Service Number).

Każda osoba zatrudniona legalnie w Irlandii jest zobowiązana do posiadania numeru PPS (*Personal Public Service* - numer ubezpieczenia społecznego). Numer PPS jest nie tylko potrzebny do rozliczeń podatkowych, ale także do korzystania z opieki społecznej i zdrowotnej w Irlandii.

Można go uzyskać (lub poprosić o odnalezienie ewentualnego starego numeru) w lokalnym urzędzie opieki społecznej (*Local Social Welfare Office* - adresy lokalnych biur można znaleźć na stronie www.welfare.ie). Jeśli dana osoba nie jest obywatelem Irlandii, będzie potrzebny paszport wraz ze stosowną dokumentacją jak np. rachunki domowe na nazwisko aplikującego o numer PPS, które potwierdzają adres zamieszkania (potwierdzenie adresu jest wymagane ze względu na brak obowiązku meldunkowego).

4.3. Potwierdzenie kwalifikacji.

Pracownicy wykwalifikowani, aby móc rozpocząć pracę w swoim zawodzie powinni wcześniej potwierdzić swoje kwalifikacje.

Od 2012 r. potwierdzaniem kwalifikacji pracowników zagranicznych zajmuje się Quality and Qualifications Ireland (QQI). W centrum znajduje się międzynarodowa baza danych kwalifikacji pracowników. Należy jednak zapoznać się ze sposobem potwierdzania kwalifikacji w Irlandii oraz wzajemnego potwierdzania kwalifikacji zawodowych przed przyjazdem. W przypadku posiadania kwalifikacji zawodowych należy sprawdzić w irlandzkiej organizacji zawodowej właściwej dla danego zawodu, czy takie kwalifikacje zostaną zaakceptowane w Irlandii oraz jaka jest wymagana dokumentacja.

4.4. Praca tymczasowa.

Osoby, które planują przyjazd do Irlandii w celu poszukiwania pracy tymczasowej mogą przed podróżą zarejestrować się w agencji rekrutacyjnej. Ogłoszenia dotyczące takich prac można często znaleźć na witrynach sklepowych, w centrach handlowych, codziennej prasie irlandzkiej i agencjach pracy. Mimo, że wiele z tych prac nie wymaga żadnych konkretnych zawodowych kwalifikacji, wskazane jest przedstawienie zaświadczenia o wykształceniu wraz z tłumaczeniem (tzn. świadectwa szkoły średniej, dyplomów, stopni naukowych, itd.) oraz aktualny życiorys/CV w języku angielskim, ponieważ może zaistnieć potrzeba przedstawienia informacji na temat doświadczenia i wiedzy merytorycznej.

4.5. Zatrudnienie na stałe.

Znalezienie pracy związanej z rozwojem zawodowym w Irlandii wymaga zdecydowanie większego wysiłku, a wszelkie formalności związane z jej znalezieniem lepiej rozpocząć przed przyjazdem. Warto wziąć pod uwagę, że praca wyspecjalizowana jest zazwyczaj lepiej płatna niż prace niewymagające żadnych kwalifikacji.

Prawie dla wszystkich zawodów w Irlandii istnieją irlandzkie związki zawodowe lub stowarzyszenia reprezentujące swoich członków i często regulujące ich prawa. Stowarzyszenia takie dostarczą informacji o uznaniu kwalifikacji zawodowych, możliwościach zatrudnienia i rozwoju zawodowego. Niemal każda z tych organizacji posiada własną stronę internetową, którą można znaleźć w sieci używając dobrej wyszukiwarki.

4.6. Prawo pracy - informacje ogólne.

Wszyscy pracownicy w Irlandii, niezależnie od narodowości, doświadczenia, wiedzy zawodowej czy zawodu są chronieni przez irlandzkie prawo. Prawo to określa szczegółowe zasady dotyczące minimalnych stawek wynagrodzenia, godzin pracy, urlopów i zwolnień, BHP, zmiany pracy i praw pracowniczych.

Pracownikom w Irlandii przysługują określone prawa na mocy prawa pracy np. prawo do minimalnego wynagrodzenia i roczny urlop. Jeśli pracownik nie otrzymuje przysługujących mu zgodnie z prawem świadczeń lub traci pracę i uważa przy tym, że został niezgodnie z prawem zwolniony, może zwrócić się do różnych organizacji, które pomagają pracownikom w egzekwowaniu takich praw.

W skład organizacji zajmujących się egzekwowaniem praw pracowniczych wchodzi Ministerstwo Pracy, Przedsiębiorczości i Innowacji (*Department of Jobs, Enterprise and Innovation*), Krajowe Biuro Spraw Pracowniczych (*National Employment Rights Authority*), Sąd Apelacyjny ds. Zatrudnienia (*The Employments Appeals Tribunal*), Komisja ds. Kodeksu Pracy (*The Workplace Relations Commission*), Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich (*The Rights Commissioner Service*), Trybunał ds. Równouprawnienia (*The Equality Tribunal*) i Sąd Pracy (*Labour Court*).

4.7. Instytucje zajmujące się ochroną pracowników.

Ministerstwo Pracy, Przedsiębiorczości i Innowacji. (*Department of Jobs, Enterprise and Innovation*)

Do obowiązków Ministerstwa Pracy, Przedsiębiorczości i Innowacji należy wspieranie zatrudnienia i ochrona pracowników.

Krajowe Biuro Spraw Pracowniczych - *National Employment Rights Authority - NERA*):

Jest to urząd stojący na straży przestrzegania przepisów prawa pracy. Zajmuje się monitorowaniem praw pracowniczych wszystkich osób zatrudnionych w Irlandii. W ostatnim czasie wielokrotnie zwiększyła się liczba inspektorów NERA (zatrudnieni są także inspektorzy mówiący po polsku). Współpracują oni w sprawach dotyczących respektowania praw pracowniczych z Ministerstwem Spraw Społecznych i Rodzinnych oraz urzędnikami urzędów skarbowych w ramach wspólnych jednostek przeprowadzających działania sprawdzające (Joint Investigation Units).

Sąd Apelacyjny ds. Zatrudnienia - *The Employments Appeals Tribunal*:

Sąd Apelacyjny ds. Zatrudnienia jest niezależnym organem, który rozpatruje szereg różnych sporów dotyczących praw pracowniczych. W zależności od ustawodawstwa rozpatruje wnioski lub apelacje. Zdarza się, że wniosek jest składany bezpośrednio do Sądu. W innych przypadkach rozpatruje tylko apelacje składane w przypadku odwołania się od decyzji lub zaleceń rzecznika praw.

Komisja ds. Kodeksu Pracy - *The Workplace Relations Commission*:

Komisja ds. Kodeksu Pracy promuje poprawę relacji między pracodawcami i pracownikami oraz zajmuje się doradztwem w tym zakresie. Takie działania Komisji polegają na świadczeniu szeregu usług na rzecz pracodawców, pracowników i związków zawodowych. W ramach Komisji świadczeniem takich usług zajmują się również Komisja Rozjemcza, Biuro Doradcze, Biuro Rzecznika Praw i Biuro ds. Mediacji w Miejscu Pracy.

Rzecznik praw - *The Rights Commissioner Service*:

Rzecznik praw jest niezależnym urzędnikiem Komisji ds. Kodeksu Pracy, który rozpatruje głównie indywidualne wnioski dotyczące praw pracowniczych. Rzecznik próbuje doprowadzić do zawarcia ugody między dwoma stronami i podejmuje decyzje w przypadkach, w których spór nie zostanie rozstrzygnięty polubownie. Od decyzji rzecznika praw można odwołać się do Sądu Apelacyjnego ds. Zatrudnienia albo Sądu Pracy (w zależności od rodzaju sprawy).

Trybunał ds. Równouprawnienia - *The Equality Tribunal*:

Trybunał ds. Równouprawnienia prowadzi dochodzenia i występuje jako instytucja mediacyjna w sprawach dotyczących dyskryminacji w miejscu pracy, a w tym także w sprawach dotyczących szkoleń i dostępu do zatrudnienia.

Na mocy Ustaw o równouprawnieniu pracowników z lat 1998 i 2008 dyskryminacja na tle płci, stanu cywilnego, pochodzenia, religii, orientacji seksualnej, wieku, niepełnosprawności, rasy lub przynależności do społeczności wędrowniej jest sprzeczne z prawem.

Sąd Pracy - *Labour Court*:

Sąd Pracy może w określonych okolicznościach przeprowadzić dochodzenie w sporach między pracodawcą i pracownikami. W tym sądzie rozpatrywane są także apelacje od decyzji Rzecznika Praw i Trybunału ds. Równouprawnienia.

4.8. Składanie skarg.

Złożenie skargi w celu wyegzekwowania prawa pracowniczego zależy od właściwego prawa pracy. W przypadku skarg dotyczących nieprzestrzegania praw pracowniczych, np. prawa do rocznego urlopu, dni ustawowo wolnych od pracy, godzin pracy, urlopu macierzyńskiego, urlopu pielęgnacyjnego, urlopu rodzicielskiego należy zgłosić się do Biura Rzecznika Praw.

Osoby, które uważają, że zostały niezgodnie z prawem zwolnione powinny zgłosić się o Biura Rzecznika Praw (jeśli pracownik i pracodawca wyrażą zgodę). Jeśli jedna ze stron sprzeciwi się rozpatrzeniu sprawy przez rzecznika, należy zwrócić się do Sądu Apelacyjnego ds. Zatrudnienia.

Jeśli spór dotyczy redukcji etatów lub jeśli nie zachowano minimalnego okresu wypowiedzenia należy złożyć wniosek do Sądu Apelacyjnego ds. Zatrudnienia.

W przypadku skarg dotyczących dyskryminacji w miejscu pracy należy zwrócić się do Trybunału ds. Równouprawnienia.

4.9. Podatki w Irlandii - informacje ogólne.

Wszystkie osoby pracujące na terenie Irlandii są zobowiązane do zapłacenia podatku w Irlandii od dochodu ze wszystkich źródeł lub powstałego w roku, w którym osoby te posiadały status rezydenta, zwykłego rezydenta i zamieszkiwały na stałe w Irlandii dla celów podatkowych.

W roku podatkowym, w trakcie którego dana osoba nie posiadała statusu rezydenta oraz zwykłego rezydenta w Irlandii, jedynie dochód tej osoby uzyskany ze źródeł w Irlandii będzie podlegał opodatkowaniu.

Wpływ na zakres odpowiedzialności wobec irlandzkiego systemu podatkowego ma również status pobytu stałego i ewentualna umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Oprócz podatku dochodowego, również ubezpieczenie społeczne (*PRSI*), oraz, w określonych przypadkach, 2% składka na ubezpieczenie zdrowotne są pobierane w ramach systemu podatkowego przez pracodawców lub odprowadzane bezpośrednio przez osoby samozatrudnione do urzędów skarbowych Irlandii (*Revenue Commissioners Office*).

Pracodawca będzie potrącał składki na ubezpieczenie społeczne (*PRSI*) od wynagrodzenia, co umożliwi ubieganie się o świadczenia społeczne z tytułu opłacanych składek.

4.10. Status rezydencji.

Status rezydencji dla celów podatkowych w Irlandii zależy od liczby dni pobytu w Irlandii w danym roku podatkowym. Status rezydenta

podatkowego w Irlandii w określonym roku podatkowym jest przyznawany po spełnieniu jednego z poniższych warunków:

- Dana osoba przebywała na terytorium Irlandii 183 dni lub więcej w danym roku podatkowym bez względu na przyczyny pobytu.
- Jeśli, bez względu na przyczyny pobytu, dana osoba przebywała na terytorium Irlandii 280 lub więcej dni przez okres dwóch kolejnych lat podatkowych, zostanie uznana za rezydenta w Irlandii przez drugi rok podatkowy. Jeśli jednakże dana osoba przebywała na terytorium Irlandii łącznie 30 dni lub mniej w trakcie jakiegokolwiek roku podatkowego, te dni nie zostaną wzięte pod uwagę przy przyznawaniu statusu rezydenta.

„Dzień” na potrzeby określania statusu rezydencji oznacza dzień, w którym dana osoba przebywała w Irlandii o północy. Wyjazdy z kraju, czy też nieprzerwany pobyt nie mają znaczenia. Przy obliczaniu uwzględnia się łączną liczbę dni pobytu w Irlandii bez względu na przyczynę, w trakcie każdego roku podatkowego.

Fakt posiadania nieruchomości nie wpłynie na przyznanie statusu rezydenta w Irlandii dla celów podatkowych. Niemniej jednak, ten czynnik może być istotny przy ustalaniu kraju rezydencji na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania w przypadku, gdyby drugie z państw objętych umową również twierdziło, iż dana osoba jest rezydentem tego państwa.

Nawet jeśli dana osoba nie może wykazać się wymaganą liczbą dni pobytu w Irlandii, może dobrowolnie sama wybrać status rezydenta na dany rok podatkowy. Warunkiem dokonania takiego wyboru jest zadeklarowanie przed lokalnym urzędem podatkowym, iż dana osoba uzyska status rezydenta w następnym roku podatkowym na podstawie wymaganej liczby dni pobytu, zgodnie z wybranym sposobem przyznawania statusu rezydenta. Należy pamiętać, iż po dokonaniu takiego wyboru, nie można się z niego wycofać. Jako rezydent, dana osoba zobowiązana jest odprowadzić podatek od osiągniętego dochodu ze wszystkich źródeł lub powstałego w trakcie całego roku podatkowego od

momentu przyjazdu do Irlandii. Jednakże dochód z tytułu zatrudnienia będzie podlegał opodatkowaniu od daty przyjazdu. O w/w decyzji należy poinformować lokalny urząd skarbowy na piśmie.

Pojęcie "zwykły rezydent" w odróżnieniu do "rezydenta" odnosi się do rodzaju ciągłości przebywania w Irlandii w ciągu kilku lat. Jeśli dana osoba przybywa do Irlandii po raz pierwszy i pozostaje rezydentem przez trzy kolejne lata, z czwartym rokiem staje się zwykłym rezydentem. I odwrotnie, utraci ona status zwykłego rezydenta w Irlandii wskutek niezamieszkiwania w tym kraju przez trzy kolejne lata.

W przypadku zwykłego rezydenta ze stałym adresem zamieszkania w Irlandii dochód uzyskany w Irlandii oraz za granicą będzie podlegał opodatkowaniu w pełnej wysokości. Wyjątkiem będzie dochód uzyskany z prowadzenia działalności handlowej, wykonywania wolnego zawodu, prowadzenia biura oraz zatrudnienia, z tytułu których wszystkie obowiązki wykonywane są poza terytorium Irlandii. Ponadto, inne dochody zagraniczne, na przykład dochód zainwestowany, jest również zwolniony z podatku, pod warunkiem, że nie przekracza kwoty ustalonej dla roku podatkowego, w którym został osiągnięty.

W przypadku przyjazdu do Irlandii w celu podjęcia zatrudnienia czasowego bez zamiaru ubiegania się o status rezydenta w Irlandii dla celów podatkowych, obywatelom Irlandii niebędącym rezydentami oraz obywatelom, poddanym oraz mieszkańcom innych Państw Członkowskich Unii Europejskiej przysługują proporcjonalne ulgi i zwolnienia podatkowe. Dotyczy to również rezydentów lub obywateli kraju, z którym Irlandia podpisała umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, która dopuszcza takie zwolnienia.

Proporcja ulg podatkowych ustalana jest poprzez odniesienie dochodu za rok podatkowy podlegającego opodatkowaniu w Irlandii do dochodu osiągniętego ze wszystkich innych źródeł. Niemniej jednak, rezydenci innego Państwa Członkowskiego Unii Europejskiej mają prawo do pełnej wysokości ulg i zwolnień podatkowych w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych w odniesieniu do roku podatkowego, za jaki 75% lub

więcej ich dochodu ze wszystkich źródeł podlega opodatkowaniu w Irlandii.

4.11. Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W związku z tym, iż niektóre pozycje dochodu mogą podlegać opodatkowaniu zarówno w kraju, w którym zostały uzyskane jak i w kraju, w którym dana osoba jest rezydentem jako odbiorca, Irlandia zawarła szereg umów o unikaniu podwójnego opodatkowania w tym z Polską.

Jeśli dochód podlega opodatkowaniu w Irlandii i w kraju, z którym Irlandia związana jest umową o unikaniu podwójnego opodatkowania, zgodnie z umową, podwójnego opodatkowania można uniknąć poprzez:

- Zwolnienie dochodu z opodatkowania w jednym z krajów, lub
- Uznanie w jednym kraju podatku zapłaconego w innym kraju od tego samego dochodu.

Jeśli dochód uzyskany został w kraju, z którym Irlandia nie podpisała ww. umowy, kwota podatku należnego w Irlandii będzie stanowiła kwotę netto uzyskaną przez płatnika pomniejszoną o podatek zapłacony zagranicą. Podatek zapłacony zagranicą nie zostanie zaliczony na poczet zobowiązań podatkowych w Irlandii od tego samego dochodu.

5) ŚWIADCZENIA SOCJALNE.

Na terytorium Republiki Irlandii można ubiegać się o różne rodzaje zasiłków, czy też zapomóg i dodatków. Kryteria pozwalające na przyznanie poszczególnych świadczeń społecznych różnią się pomiędzy sobą ze względu na ich specyfikę.

W przypadku niektórych z nich należy spełniać kryterium stałego zamieszkania w Irlandii. Niestety udowodnienie stałego pobytu zależy od

indywidualnych okoliczności, w jakich znalazła się osoba ubiegająca się o dane świadczenie socjalne. Definicja stałego pobytu nie jest dokładnie przedstawiona w prawie irlandzkim, czy też w prawie Wspólnoty Europejskiej. Jednak ustanowiono pięć warunków tzw. *Habitual Residence Condition (Test)*, które sprawdza się w celu ustalenia, czy dana osoba jest rezydentem w Irlandii. Są to:

1. Długość i ciągłość pobytu w Irlandii lub innym kraju.
2. Długość i przyczyna nieobecności w Irlandii.
3. Charakter i model zatrudnienia.
4. Główny ośrodek zainteresowań wnioskodawcy.
5. Przyszłe zamiary wnioskodawcy, jakie wynikają z całokształtu okoliczności.

Decyzja, czy dana osoba spełnia wymóg stałego pobytu, czy też nie, należy tylko i wyłącznie do ustawowo wyznaczonych i upoważnionych do tego irlandzkich urzędników - decydentów (zazwyczaj są to specjalnie przeszkoleni urzędnicy Zarządu Funduszu Zdrowia - *Health Service Executive*). Od ich decyzji przysługuje odwołanie. Odpowiednią do tego instytucją jest *Social Welfare Appeals Office* (Biuro ds. Odwołań w sprawach Świadczeń Społecznych).

Poniżej przedstawiono szczegółowe kryteria dotyczące przyznawania pięciu najczęściej pobieranych świadczeń socjalnych w Irlandii - zasiłku dla poszukujących pracy (*Jobseeker's Benefit*), zapomogi dla poszukujących pracy (*Jobseeker's Allowance*), zasiłku rodzinnego (*Child Benefit*), zasiłku chorobowego (*Illness Benefit*) oraz dodatku z tytułu niepełnosprawności (*Disability Allowance*).

5.1. Zasiłek dla poszukujących pracy - *Jobseeker's Benefit*:

Aby ubiegać się o ww. zasiłek należy spełniać następujące kryteria:

1. Być bezrobotnym (należy być całkowicie bezrobotnym lub bezrobotnym przez przynajmniej 4 z 7 dni)

2. Mieć mniej niż 66 lat.
3. Posiać odpowiednią ilość składek PRSI (na ubezpieczenie społeczne):
 - a. Aby zakwalifikować się na ww. zasiłek, należy opłacać składki PRSI w klasach A, H, lub P. Klasa A jest odprowadzana przez większość pracowników zatrudnionych w sektorze prywatnym. Klasa H dotyczy żołnierzy, rezerwistów oraz tymczasowo zatrudnionych pielęgniarzek wojskowych, którzy to nie kwalifikują się do ww. zasiłku dopóki nie odejdą z armii). Klasa P to składki odprowadzane przez osoby samo zatrudnione.
 - b. Należy posiadać 104 tygodnie (2 lata) odprowadzonych składek PRSI od momentu rozpoczęcia pracy oraz 39 tygodni odprowadzonych lub skredytowanych w odpowiednim roku podatkowym.
 - c. Lub posiadać 26 tygodni odprowadzonych składek PRSI w odpowiednim roku podatkowym i 26 w roku bezpośrednio poprzedzającym odpowiedni rok podatkowy.
 - d. Odpowiedni rok podatkowy to drugi pełen rok podatkowy przed tym, w którym występujemy o świadczenie. Zatem w 2017 roku jest to rok 2015.
 - e. Istnieje wiele przypadków, w których można skredytować ilość odprowadzonych składek. Na przykład jeżeli rozpoczyna się prace po raz pierwszy w życiu. Jednak można *Jobseeker's Benefit* można otrzymać jedynie, gdy ma się odprowadzone 104 składki. Tzw. składki kredytowane są także odprowadzane w czasie pobierania różnych świadczeń społecznych np. zapomogi dla poszukujących pracy, czy też zasiłku chorobowego.

- f. Składki odprowadzone w innym państwie UE mogą zostać dodane do irlandzkich składek PRSI. Jeżeli aplikuje się o ww. zasiłek i chce się zsumować ilość składek z innego państwa UE, ostatnie składki muszą być odprowadzone w Irlandii.
4. Być zdolnym do pracy, chyba że przedstawi się zaświadczenie medyczne iż jest inaczej (wtedy jest się uprawnionym do zasiłku chorobowego). Natomiast jeżeli miało się dłuższą przerwę w pracy z powodu choroby należy przedstawić zaświadczenie, iż jest się już zdolnym do pracy.
 5. Udowodnić, iż szczerze poszukuje się pracy. Oznacza to, że często należy udowodnić, iż aktywnie poszukuje się pracy. Trzeba przedstawić dokumenty np. listy odmowne od pracodawców, zapraszające na rozmowy kwalifikacyjne itp.
 6. Ponościć znaczący ubytek w zatrudnieniu, w wyniku czego nie być zatrudnionym przez co najmniej 4 z 7 dni roboczych.

Można zostać pozbawionym pobierania ww. zasiłku na 9 tygodni jeżeli:

1. Odeszło się z pracy na własne życzenie i bez podania przyczyn.
2. Straciło pracę z powodu zachowania niezgodnego z etyką zawodową.
3. Odrzuciło odpowiednią i alternatywną ofertę pracy lub szkolenia.
4. Jest się w wieku poniżej 55 lat oraz otrzymało odprawę z pracy powyżej 50 tysięcy euro.

5.2. Zapomoga dla poszukujących pracy - *Jobseeker's Allowance*:

W przypadku nie zakwalifikowania się na zasiłek dla poszukujących pracy można ubiegać się o zapomogę - *Jobseeker 's Allowance*. Jednak podczas przyznawania ww. zapomogi sprawdza się także dochody, które muszą być poniżej pewnego poziomu, aby się zakwalifikować na to świadczenie. Inne wymogi to:

1. Być bezrobotnym. W szczególnych przypadkach można podjąć zatrudnienie na np. pół etatu (do maksymalnie 3 dni w tygodniu) i nadal otrzymywać część ww. świadczenia lub jeżeli pracodawca zredukuje etat do 3 dni w tygodniu, można pobierać zapomogę przez 3, w których się nie pracuje.
2. Być między 18 a 66 rokiem życia.
3. Być zdolnym do pracy (jak w punkcie 4 dot. *Jobseeker' s Benefit*).
4. Udowodnić, iż szczerze poszukuje się pracy (jak w punkcie 5 dot. *Jobseeker 's Benefit*).
5. Spełnić kryteria finansowe. Tzw. *means-test* sprawdza wszelkie źródła dochodów: np. zarobki lub świadczenia małżonków lub partnerów, jeżeli ma się mniej niż 24 lata i mieszka z rodzicami zarobki rodziców zostaną wzięte pod uwagę, czy też posiadane nieruchomości.
6. Spełnić warunek stałego pobytu (*Habitual Residence Condition*)

Można zostać pozbawionym pobierania ww. zapomogi na 9 tygodni jeżeli:

1. Odeszło się z pracy na własne życzenie i bez podania przyczyn.

2. Straciło pracę z powodu zachowania niezgodnego z etyką zawodową.
3. Odrzuciło odpowiednią i alternatywną ofertę pracy lub szkolenia (jeżeli osobie naliczano karną stawkę zasiłku na co najmniej 21 dni).

5.3. Zasiłek rodzinny - *Child Benefit*:

Jest to świadczenie społeczne wypłacane rodzicom lub prawnym opiekunom dzieci poniżej 16 roku życia, lub poniżej 18 roku życia, jeżeli uczęszczają do szkół, na szkolenie organizowane przez agencję SOLAS oraz gdy są niepełnosprawne. Można aplikować w ciągu 12 miesięcy od urodzenia dziecka, momentu kiedy dziecko zostało członkiem rodziny lub momentu kiedy dziecko przyjechało do Irlandii. Obecnie Child Benefit wynosi 140€ na każde dziecko.

Aby aplikować o ww. zasiłek należy wypełnić odpowiednie formularze w lokalnym biurze *Social Welfare* (odpowiednik ZUS) oraz załączyć akt urodzenia dziecka i podać jego numer PPS (odpowiednik numerów NIP i PESEL). W przypadku dzieci powyżej 16 roku życia należy przedstawić dodatkowo odpowiednie zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły w pełnym wymiarze godzin, lub na kurs agencji SOLAS lub zaświadczenie lekarskie o niepełnosprawności.

Jeżeli aplikujący o ten zasiłek jest rodzicem/prawnym opiekunem dziecka i jest obywatelem Unii Europejskiej lub Islandii, Norwegii lub Szwajcarii oraz pracuje w Irlandii, to właśnie Irlandia wypłaca zasiłek rodzinny, nawet jeśli rodzina mieszka na stałe w innym kraju, w którym stosowane są przepisy Unii.

5.4. Zasiłek chorobowy - *Illness Benefit*:

Ww. zasiłek jest przeznaczony dla osób, które są niezdolne do pracy z powodu choroby. Aby go uzyskać należy mieć poniżej 66 lat i

odprowadzać składki PRSI. Ważne jest, aby wystąpić o niego nie później niż 7 dni od momentu rozpoczęcia choroby (przez pierwsze 3 dni choroby nie wypłacane są żadne świadczenia). Pozostałe wymogi są następujące:

1. Odprowadzone co najmniej 104 tygodnie (2 lata) składki PRSI od momentu rozpoczęcia pracy oraz 39 tygodni odprowadzonych lub skredytowanych w odpowiednim roku podatkowym.
2. Lub posiadać 26 tygodni odprowadzonych składek PRSI w odpowiednim roku podatkowym i 26 w roku bezpośrednio poprzedzającym odpowiedni rok podatkowy.
3. Formularz aplikacyjny można otrzymać jedynie za pośrednictwem lekarza rodzinnego (*General Practitioner - GP*) lub ze szpitala, gdyż lekarz musi wypełnić odpowiednie jego części.
4. Co tydzień należy dosyłać odpowiednie zaświadczenie medyczne, dopóki pozostaje się na zasiłku (do końca trwania choroby).

5.5. Dodatek z tytułu niepełnosprawności - *Disability Allowance*:

Dodatek z tytułu niepełnosprawności wypłacany jest osobom niepełnosprawnym w wieku od 16 do 66 lat. Muszą występować przesłanki, iż dana osoba będzie niepełnosprawna przez przynajmniej rok czasu. Dodatek przyznawany jest na podstawie oceny medycznej oraz oceny środków utrzymania. Osoby ubiegające się o niego mogą być skierowane na dodatkowe badania lekarskie. Inne warunki otrzymania ww. dodatku:

1. Uraz, choroba, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa o przewlekłym charakterze lub taka, która może trwać co najmniej jeden rok.

2. Na skutek niepełnosprawności zdolność osoby do pracy, którą mogłaby wykonywać stosownie do wieku, doświadczenia i kwalifikacji, została w znacznym stopniu ograniczona.
3. Być w wieku od 16 do 66 lat.
4. Spełniać kryteriów finansowych (tzw. *means-test*).
5. Spełniać warunek stałego pobytu (*Habitual Residence Condition*)

Niektóre ze świadczeń społecznych w Irlandii można przenieść na pewien określony czas do innego kraju Unii Europejskiej. Z ww. zasiłków i zapomóg można jedynie przenieść zasiłek dla poszukujących pracy - *Jobseeker's Benefit*. Aby doszło do takiego transferu aplikujący musi spełnić następujące warunki:

1. Otrzymać zasiłek w Irlandii.
2. Pobierać zasiłek w Irlandii przez minimum 4 tygodnie.
3. Zarejestrować się w Wojewódzkim Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna.
4. Wystąpić do *Social Welfare* o wystawienie odpowiednich formularzy - obecnie może to zrobić w imieniu aplikującego instytucja polska, co znacznie przyspiesza procedurę.

Obecnie czas pobierania zasiłku po przeniesieniu do innego kraju UE także został wydłużony. Nadal podstawowy transfer to trzy miesiące, jednak można go wydłużyć o kolejne trzy. W tym celu należy skontaktować się z *Social Welfare* w Irlandii, aby zaktualizować dokumentację.

6. SŁUŻBA ZDROWIA.

6.1. Informacje ogólne, szczepienia i zagrożenia.

W Irlandii nie ma obowiązkowych szczepień. Dzieci i młodzież mają jednak prawo do bezpłatnego korzystania z niektórych szczepień ochronnych. Usługi te są dostępne w gabinetach lekarzy ogólnych, szpitalach, przychodniach lub szkołach (w zależności od okoliczności). Rodzice muszą wyrazić zgodę na szczepienie dzieci i młodzieży do 16 roku życia.

Brak zagrożeń dla zdrowia z powodu klimatu, czy też specyficznej fauny i flory. Dodać należy, że klimat w Irlandii jest umiarkowany. Więcej tutaj jednak często dość silne wiatry oraz jest wilgotno, zaś pogoda zmienia się kilka razy dziennie.

Opieka zdrowotna zarówno publiczna, jak i prywatna jest w pełni płatna. Jeżeli dana osoba nie była ubezpieczona - musi pokryć koszty leczenia, także szpitalnego. Każdy pracownik jest zobowiązany ubezpieczyć się we własnym zakresie, chyba że pracodawca w umowie o pracę zagwarantował takie rozwiązanie, kwota na takie ubezpieczenie zazwyczaj potrącana jest jednak z pensji pracownika.

Osoby, które nie pracują, a pobierają niektóre świadczenia socjalne uprawnione są do posiadania karty medycznej tzw. *Medical Card*, wydawanej przez Zarząd Opieki Zdrowotnej (HSE). Karta medyczna zapewnia posiadaczowi prawo do bezpłatnego korzystania z określonych usług zdrowotnych. Aby zakwalifikować się do otrzymania karty medycznej, dochód tygodniowy musi pozostawać poniżej określonej kwoty w stosunku do wielkości danej rodziny. Przy ocenie dochodów brane są pod uwagę przychody gotówkowe, oszczędności, inwestycje oraz nieruchomości (z wyjątkiem własnego domu mieszkalnego).

Karta medyczna uprawnia między innymi do:

1. Bezpłatnej opieki lekarza rodzinnego(GP)
2. Leków na receptę — niektóre recepty wymagają dopłaty
3. Pobytu w szpitalu publicznym, korzystania ze sprzętu medycznego

4. Opieki dentystycznej, okulistycznej oraz leczenia słuchu
5. Usług medycznych dla kobiety ciężarnej i noworodka
6. Niektórych usług osobistych i opiekuńczych, na przykład, publicznej opieki pielęgniarskiej, pomocy pracowników opieki społecznej oraz opieki pozaszpitalnej.

Dostęp do opieki zdrowotnej jest powszechny. Należy jedynie wybrać swojego lekarza rodzinnego i być u niego zarejestrowanym. Osoby leczące się prywatnie mogą wybrać lekarzy specjalistów, natomiast osoby posiadające *Medical Card* muszą mieć skierowanie od lekarza rodzinnego.

6.2. Polscy lekarze w Irlandii.

W dużych miastach w Irlandii pracuje wielu polskich lekarzy. Istnieje również kilka polskich klinik (np. Medicus w Dublinie i Cork, EMC Health Care w Dublinie i Waterford, Polska Specjalistyczna Przychodnia Medyczna w Dublinie i w Waterford, czy też New Road i Polmed w Dublinie, Limerick i Galway), które oprócz lekarzy rodzinnych zatrudniają także specjalistów (np. dentysta, okulista, ginekolog, psycholog itp.). Działa także poradnia psychologiczna „My Mind” oferująca pomoc w języku polskim.

6.3. Koszty i warunki leczenia.

Koszty wizyty u lekarza rodzinnego dla osób nieubezpieczonych to zazwyczaj wydatek pomiędzy 50-60 euro. Wizyty u specjalistów różnią się w zależności, czy podczas danej wizyty będą przeprowadzane badania. Cena takiej wizyty waha się zatem pomiędzy 70-150 euro. Jeżeli lekarz zleci dodatkowe badania, są one także dodatkowo płatne.

Opłata za pobyt i leczenie w szpitalu jest także obowiązkiem chorego. Ceny takiego leczenia zależą od schorzenia i zazwyczaj są bardzo wysokie. Wahają się pomiędzy 75 euro do aż 750 euro za dobę.

Osoby posiadające irlandzką kartę medyczną nie pokrywają ww. opłat jeżeli miały skierowanie od lekarza lub pobyt w szpitalu jest spowodowany wypadkiem lub innym zdarzeniem losowym.

7. SZKOŁA W IRLANDII.

W Irlandii edukacja jest obowiązkowa dla wszystkich dzieci od szóstego do szesnastego roku życia, lub gdy uczniowie ukończyli trzy klasy edukacji drugiego stopnia.

Irlandzki system edukacji składa się ze stopni: podstawowego (pierwszego), drugiego, trzeciego oraz dodatkowych kursów doszkalających i nauki dla osób dorosłych.

Nauczanie przedszkolne jest zazwyczaj prowadzone przez instytucje prywatne i tym samym płatne.

7.1. Stopień podstawowy (pierwszy) - *Primary (first-level)*

Education:

Dzieci nie muszą uczęszczać do szkoły do ukończenia szóstego roku życia, jednak w Irlandii przyjęte jest, że dzieci zaczynają szkołę we wrześniu po ukończeniu czwartego roku życia.

Cztero- i pięcioletki zapisywane są do klas dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Program szkół podstawowych obejmuje: język angielski i irlandzki, matematykę, przedmioty naukowo - przyrodnicze i społeczne, sztukę, muzykę i teatr, wychowanie fizyczne oraz przedmioty dotyczące zdrowia i higieny.

Szkoły podstawowe są zazwyczaj prywatne i prowadzone przez organizacje religijne, a zarządzają nimi tzw. rady (*boards of governors*), są jednak finansowane przez państwo.

7.2. Stopień drugi - *Second-level Education:*

Do drugiego stopnia zalicza się różne rodzaje szkół ponadpodstawowych. Są to szkoły średnie (*secondary schools*), zawodowe (*vocational schools*) oraz ogólnokształcące (*community and comprehensive schools*).

Szkoły średnie (*secondary schools*) są instytucjami prywatnymi. W większości przypadków właścicielami i zarządcami są organizacje religijne oraz rady zarządców (udziałowców w danej placówce).

Szkoły zawodowe (*vocational schools*) są ustanowione przez państwo i zarządzane przez komitety ds. edukacji zawodowej (*vocational education committees*).

Szkoły ogólnokształcące (*community and comprehensive schools*) są prowadzone przez rady zarządzające o różnorodnych strukturach.

Drugi stopień edukacji składa się z dwóch cykli: pierwszego tzw. *junior cycle*, który trwa trzy lata oraz drugiego, późniejszego tzw. *senior cycle*, który trwa dwa lub trzy lata w zależności od tego, czy dany uczeń po ukończeniu egzaminu po pierwszym cyklu (*Junior Certificate examination*) uczęszczał na tzw. rok przejściowy (*transition year*).

Większość uczniów rozpoczyna pierwszy etap w wieku 12 lat i kończy egzaminem trzy lata później.

Rok przejściowy następuje po ukończeniu ww. egzaminu. Jest to rok bez jakichkolwiek oficjalnych egzaminów i pozwala zdobyć uczniom m. in. praktykę zawodową.

Podczas dwóch ostatnich lat nauki, czyli *senior cycle*, uczniowie wybierają jeden z trzech programów, który prowadzi później do maturalnego egzaminu państwowego. W zależności od rodzaju szkoły są to:

1. *The Leaving Certificate* - certyfikat ten umożliwia naukę na uczelniach wyższych oraz politechnikach.
2. *The Leaving Certificate Vocational Programme* - certyfikat ten różni się od poprzedniego jedynie tym, iż odnosi się bardziej do przedmiotów technicznych i związanych z nimi modułów zawodowych.

3. *The Leaving Certificate Applied Programme* - podstawowym celem tego certyfikatu jest przygotowanie uczniów do dorosłego życia oraz późniejszego zatrudnienia. Chodzi głównie o rozwój umiejętności/cech społecznych, intelektualnych, emocjonalnych, duchowych, estetycznych i ruchowych. Ten egzamin nie jest uznawany przez uczelnie wyższe, natomiast pozwala uczniom podjąć kursy policealne (*Post-Leaving Certificate Courses*).

7.3. Trzeci Stopień - *Third-level Education*:

Do trzeciego stopnia zalicza się uniwersytety, politechniki oraz szkoły wyższe (*collage of education* oraz *colleges*), które w większej mierze są finansowane przez państwo. Dodatkowo istnieje także wiele niezależnych, prywatnych szkół wyższych.

W Irlandii jest siedem uniwersytetów, które oferują studia licencjackie, magisterskie i doktoranckie:

1. *The University of Dublin*, znany bardziej pod nazwą *Trinity College Dublin* (TCD).
2. *Dublin City University* (DCU).
3. *University College Dublin* (UCD) - wchodzi w skład *National University of Ireland* (NUI).
4. *The University of Limerick* (UL).
5. *University College Galway* (UCG) - wchodzi w skład *National University of Ireland* (NUI).
6. *University College Cork* (UCC) - wchodzi w skład *National University of Ireland* (NUI).

7. *St. Patrick's College in Maynooth* - wchodzi w skład *National University of Ireland (NUI)*.

Na sektor techniczny składa się 14 politechnik tzw. *Institute of Technology*, które zapewniają programy edukacyjne i szkolenia w tematyce: biznesu, nauk ścisłych, inżynierii, lingwistyki i muzyki. Po ukończeniu ww. szkół można uzyskać (w zależności od wybranego kursu) certyfikat ukończenia, dyplom lub stopień naukowy. Siedziby ww. Instytutów w hrabstwie Dublin (*Dublin Institute of Technology*) to: Dublin, Tallaght, Blanchardstown oraz Dun Laoghaire. Pozostałe instytuty znajdują się w Cork, Waterford, Tralee, Dundalk, Athlone, Galway i Mayo, Sligo, Letterkenny, Limerick oraz Carlow.

Szkoły wyższe tzw. *colleges of education*, zajmują się specjalistycznym szkoleniem dla przyszłych nauczycieli szkół podstawowych. Ich program zawiera trzyletnie studia licencjackie oraz 18-miesięczny kurs podyplomowy. Nauczyciele szkół ponadpodstawowych zazwyczaj kończą studia licencjackie oraz kurs podyplomowy.

Pozostałe szkoły wyższe (*colleges*) pobierają czesne od przyszłych studentów. Ich programy zawierają kursy zawodowe oraz biznesowe. Niektóre z ww. szkół mają podpisane umowy z uniwersytetami, co oznacza, że po ukończeniu takiej szkoły wyższej zdobyte kwalifikacje są akredytowane przez dany uniwersytet, w którym można kontynuować edukację.

7.4. Dodatkowe kursy oraz szkolenia dla dorosłych - *further and adult education*:

Ten sektor nauczania jest zbliżony do systemu polskich szkół policealnych. Można uczęszczać na liczne kursy dzienne oraz wieczorowe tzw. *Post-Leaving Certificate Courses*.

7.5. Szkolne Punkty Konsultacyjne i oświata polonijna.

Większość polskich dzieci i młodzieży w wieku szkolnym uczęszcza do całotygodniowych szkół irlandzkich realizując irlandzki program nauczania. Pewna ich część uczęszcza do sobotnio-niedzielnich szkół polskich.

W Irlandii funkcjonuje obecnie 5 Szkolnych Punktów Konsultacyjnych przy Ambasadzie RP w Dublinie (w Dublinie, Waterford, Cork, Cavan, Limerick) oraz ponad 30 społecznych szkół polonijnych. Największe ośrodki społecznych szkół polonijnych to: Dublin, Galway, Clonmel, Carlow, Letterkenny, Cork, Navan. W sumie, według danych tutejszej placówki, naukę języka polskiego pobiera ponad 5000 dzieci uczących się obecnie w SPK i szkołach polonijnych w Irlandii.

Język polski wykładany jest m. in na wydziale studiów europejskich w *Trinity College*; więcej informacji na temat ośrodków oferujących naukę języka polskiego można znaleźć na stronie:

http://www.dublin.msz.gov.pl/pl/poloniam_w_irlandii/szkolnictwo_i_oswiata/lista_szkol

8. INFORMACJE DLA KIEROWCÓW I POSIADACZY SAMOCHODÓW.

W Irlandii obowiązuje ruch lewostronny. Według irlandzkiego prawa należy natychmiast po wjeździe przerejestrować auto chyba, że przyjechało się w celach turystycznych i można to udowodnić (bilety powrotne na prom, rezerwacje hotelowe itp.) W przeciwnym razie urząd celny ma prawo nałożyć wysoką karę pieniężną lub nawet zatrzymać pojazd.

Polskie prawo jazdy jest respektowane na równi z irlandzkim, chociaż zaleca się wymianę, jeżeli osoba przebywa na stałe w Irlandii. Inne wymagane dokumenty to: dowód ubezpieczenia (*car insurance*), ważny przegląd techniczny (*National Car Test - NCT*), podatek drogowy (*Road*

Tax - dyplomaci są zwolnieni z płacenia podatków, jednak dostają specjalny dysk, który o tym informuje) oraz dowód rejestracyjny.

Dowody na ubezpieczenie, przegląd oraz podatki otrzymuje się w postaci dysków, które zawsze należy posiadać z lewej strony na przedniej szybie auta.

8.1. Sprowadzanie pojazdu do Irlandii

Wszystkie nowe pojazdy mechaniczne i pojazdy wwożone do Irlandii podlegają opodatkowaniu podatkiem rejestracyjnym (*Vehicle Registration Tax* - VRT) i muszą zostać zarejestrowane w urzędzie skarbowym (*Revenue Commissioners*). (Urzędy skarbowe odpowiadają w Irlandii za pobieranie podatków w imieniu rządu Irlandii.) Obowiązek rejestracji w urzędzie skarbowym dotyczy każdego pojazdu mechanicznego w kraju z wyjątkiem pojazdów wwożonych czasowo przez osoby z zagranicy.

Osoba, która przeprowadza się do Irlandii lub już tu mieszka i sprowadza samochód osobowy lub inny pojazd, będzie musiała dopełnić czterech obowiązków zanim będzie mogła jeździć tym pojazdem w Irlandii:

- zapłacić podatek rejestracyjny (VRT) (o ile nie jest z niego zwolniona),
- ubezpieczyć pojazd,
- uzyskać nowe tablice rejestracyjne,
- zapłacić podatek drogowy (*motor tax*).

Wszyscy kierowcy prowadzący pojazdy na terenie Irlandii mają obowiązek posiadania przy sobie ważnego prawa jazdy. Prawa jazdy obejmują: zezwoleńia szkoleniowe, pełne prawa jazdy oraz międzynarodowe prawa jazdy.

Przy sprowadzaniu pojazdu z zagranicy do Irlandii należy przede wszystkim być w stanie przedstawić dowód własności tego pojazdu. Może to być np. dokument rejestracji pojazdu, dowód ubezpieczenia samochodu itp. Należy także posiadać zaświadczenie o stałym eksporcie (*Certificate of Permanent Export*) (albo wspomniany wyżej dokument

rejestracji pojazdu). Przed wwiezieniem samochodu do Irlandii należy koniecznie sprawdzić, czy ten dokument lub zaświadczenie są właściwymi dokumentami dla danego pojazdu.

Aby zarejestrować i zapłacić podatek rejestracyjny VRT (Vehicle Registration Tax) należy zgłosić pojazd do miejscowego ośrodka krajowej stacji kontroli pojazdów NCTS. Wizyta w NCTS musi odbyć się w ciągu 7 dni od chwili przybycia samochodu do Irlandii. Aby zarejestrować i opłacić podatek rejestracyjny VRT należy mieć ze sobą dokument potwierdzający tożsamość. Podczas inspekcji pojazdu należy być w stanie znaleźć i wskazać inspektorowi pojazdów numer nadwozia.

Podczas inspekcji pojazdu, będzie on zbadany aby upewnić się, że jego cechy zgadzają się z tymi zapisanymi w dokumentacji rejestracyjnej. Dane te zostaną użyte przez Urząd Skarbowy do naliczenia podatku rejestracyjnego, w zależności od wartości samochodu. Podatek rejestracyjny VRT płacony jest po kontroli w krajowej stacji kontroli pojazdów. Proces rejestracji pojazdu musi zostać zakończony w ciągu 30 dni od jego przybycia do Irlandii.

Gdy pojazd zostanie zarejestrowany, a podatek rejestracyjny zapłacony, właściciel (lub dealer samochodowy) otrzyma:

- Potwierdzenie zapłaty podatku rejestracyjnego ukazujące numer rejestracyjny przypisany danemu samochodowi. Numer rejestracyjny należy uwidocznnić w ciągu 3 dni. Tablice rejestracyjne pojazdu można uzyskać w krajowej stacji kontroli pojazdów lub sklepie z częściami samochodowymi.
- Formularz RF100 do wykorzystania przy składaniu podania o podatek drogowy. Aby zapłacić podatek drogowy należy ubezpieczyć samochód i mieć dane ubezpieczenia. Podatek drogowy może zostać zapłacony online pod adresem motortax.ie lub w Biurze Podatku Drogowego władz lokalnych. Po zapłaceniu podatku drogowego, Ministerstwo Transportu, Turystyki i Sportu wyda dowód rejestracyjny pojazdu.

Jeśli samochód jest starszy niż 4 lata musi natychmiast przejść obowiązkowy przegląd stanu technicznego pojazdu.

Szczegółowe informacje o procesie rejestracji dostępne są na stronie internetowej NCTS.

8.2. Podatek rejestracyjny.

Podatek rejestracyjny (VRT) to podatek, który należy zapłacić w momencie pierwszej rejestracji pojazdu mechanicznego w Irlandii. Obowiązek rejestracji w urzędzie skarbowym dotyczy każdego pojazdu mechanicznego w kraju (z wyjątkiem pojazdów wwożonych czasowo przez osoby z zagranicy). Osoba, która sprowadziła pojazd musi zapłacić podatek rejestracyjny i uzyskać dowód rejestracyjny (*registration certificate*) pojazdu z adnotacją o opłaceniu tego podatku. Wszelka zwłoka w zarejestrowaniu pojazdu lub wpłaceniu podatku rejestracyjnego skutkować będzie narażeniem się na poważne kary - w tym konfiskatę pojazdu i wniesieniem oskarżenia do sądu.

Rejestracji i opłaty podatku rejestracyjnego należy dokonać w krajowej stacji kontroli pojazdów NCTS (National Car Testing Service). Samochód zostanie przebadany w celu upewnienia się, że opłacony został prawidłowy podatek rejestracyjny. W przypadku pewnych samochodów i małych samochodów dostawczych podstawą wysokości podatku rejestracyjnego jest procent sugerowanej ceny detalicznej, włączając w to wszystkie podatki. Cena ta określana jest jako cena rynkowa OMSP (Open Market Selling Price). Szacunkową wartość należnego podatku rejestracyjnego można uzyskać za pomocą internetowego systemu informacji o rejestracji pojazdów Urzędu Skarbowego.

Jeśli naliczona kwota wydaje się zbyt wysoka, można powiadomić o tym pracownika urzędu rejestracji pojazdów w momencie uiszczania opłaty. Broszura jest także dostępna w każdym urzędzie rejestracji pojazdów.

Podatek rejestracyjny (VRT) obliczany jest na podstawie ceny rynkowej pojazdu (OMSP). OMSP zależy to od wartości rynkowych, pojemności silnika, rocznika, modelu oraz stanu technicznego pojazdu.

Gdy pojazd zostanie poddany przeglądowi, urząd skarbowy oblicza kwotę podatku rejestracyjnego. Podatek rejestracyjny jest pobierany przez pracownika irlandzkiej krajowej stacji kontroli pojazdów NCTS w imieniu urzędu skarbowego. Płatności można dokonać przekazem bankowym (wpłata do Applus Car Testing Service), kartą debetową lub kartą kredytową. W przypadku płatności kartą debetową dzienny limit transakcji wynosi 2500 euro. Jeżeli podatek rejestracyjny jest wyższy od tej kwoty, pozostałą część można zapłacić przekazem bankowym.

Stawki podatku rejestracyjnego od pojazdów kategorii A.

	Poziomy emisji CO2	Wysokość podatku rejestracyjnego
Przedział A1	0 - 80 gramów na kilometr	14% ceny rynkowej (minimum 280 €)
Przedział A2	81-100 gramów na kilometr	15% ceny rynkowej (minimum 300 €)
Przedział A3	101-110 gramów na kilometr	16% ceny rynkowej (minimum 320 €)
Przedział A4	111-120 gramów na kilometr	17% ceny rynkowej (minimum 340 €)
Przedział B1	121-130 gramów na kilometr	18% ceny rynkowej (minimum 360 €)
Przedział B2	131-140 gramów na kilometr	19% ceny rynkowej (minimum 380 €)
Przedział C	141-155 gramów na kilometr	23% ceny rynkowej (minimum 460 €)
Przedział D	156-170 gramów na kilometr	27% ceny rynkowej (minimum 540 €)
Przedział E	171-190 gramów na kilometr	30% ceny rynkowej (minimum 600 €)
Przedział F	191-225 gramów na kilometr	34% ceny rynkowej (minimum 680 €)
Przedział G	powyżej 225 gramów na kilometr	36% ceny rynkowej (minimum 720 €)

Stawki podatku rejestracyjnego

Kategoria	Rodzaj pojazdu	Wysokość podatku rejestracyjnego
B	Samochody dostawcze na bazie samochodu osobowego i jeepa	13,3% ceny rynkowej (minimum 125 €)
C	Inne pojazdy, takie jak ciągniki, duże	Opłata zryczałtowana w

	samochody dostawcze, samochody ciężarowe, samochody zabytkowe (mające ponad 30 lat), mikrobusy (minimum 12 siedzeń dla pasażerów)	wysokości 200 €
	Samochody kempingowe/kempingowe	13,3 % ceny rynkowej
	Motocykle (nowe)	2 euro na cm ³ do 350 cm ³ plus 1 euro za każdy dodatkowy cm ³
	Motocykle (używane)	Jak za nowe. Całkowita kwota jest następnie zmniejszana o pewną wartość procentową zależną od rocznika (powyżej 30 lat 100% zniżki)
	Pojazdy z hybrydowym napędem elektrycznym i pojazdy wykorzystujące paliwa alternatywne (tzw. FFV)*	Ulga VRT w wysokości do 1 500 €, zależnie od wieku pojazdu z danej serii produkcyjnej, do 31 grudnia 2016 r.
	Podłącz hybrydowych pojazdów elektrycznych**	Ulga VRT w wysokości do 2 500 euro, zależnie od wieku pojazdu z danej serii produkcyjnej do 31 grudnia 2016 r.
	Pojazdy z napędem elektrycznym***	Ulga VRT w wysokości do 5 000 euro, zależnie
Kategoria	Rodzaj pojazdu	Wysokość podatku rejestracyjnego
		od wieku pojazdu z danej serii produkcyjnej do 31 grudnia 2016 r.
	Motocykle z napędem elektrycznym***	Zwolnione z podatku rejestracyjnego do 31 grudnia 2016 r.

*Pojazd z hybrydowym napędem elektrycznym czerpie moc z połączenia silnika elektrycznego i silnika spalinowego oraz jest w stanie funkcjonować wyłącznie na napędzie elektrycznym przez znaczną część jazdy. Pojazd wykorzystujący paliwa alternatywne (FFV) wyposażony jest w silnik zdolny do spalania mieszanki etanolu (minimum 80%) i benzyny.

**Wtyczka w hybrydowy pojazd elektryczny czerpie swoją siłę napędową z połączenia silnika elektrycznego i silnika spalinowego, w którym silnik elektryczny czerpie energię z baterii, która może być pobrana z silnika spalinowego i prądu zmiennego (AC) elektryczny zasilanie i jest w stanie napędzany na napędzie elektrycznym tylko dla części materiału jego normalnego cyklu jazdy.

***Pojazd/motocykl z napędem elektrycznym jest napędzany wyłącznie silnikiem elektrycznym.

Aby złożyć podanie wypełniony formularz deklaracji należy przedstawić wraz z pojazdem w lokalnym urzędzie rejestracji pojazdów. W zależności od rodzaju pojazdu należy wypełnić deklarację o rejestracji, odpowiedni formularz VRT i przedłożyć go wraz z dokumentem rejestracji pojazdu lub zaświadczeniem o stałym eksporcie. Formularze deklaracji można pobrać w każdym urzędzie rejestracji pojazdów.

8.3. Zwolnienia czasowe

W niektórych przypadkach pojazdy zarejestrowane za granicą mogą być sprowadzane do Irlandii na pewien określony czas przez osobę niezamieszkałą w Irlandii bez konieczności uiszczenia podatku rejestracyjnego (VRT) lub zarejestrowania pojazdu. Osobą niezamieszkałą jest osoba, która posiada normalne miejsce zamieszkania poza Irlandią przez co najmniej 185 dni każdego roku, a zwolnienie czasowe przysługuje na okres do 12 miesięcy. Studiujący w Irlandii studenci z zagranicy mogą przywieźć do Irlandii pojazd zarejestrowany za granicą i w tym przypadku okres 12 miesięcy zostanie w razie konieczności przedłużony do końca trwania ich kursu. Więcej informacji można znaleźć w broszurze urzędu skarbowego o zwolnieniach czasowych dla pojazdów zarejestrowanych za granicą.

Istnieją możliwości skorzystania z różnych ulg i zwolnień z podatku rejestracyjnego. Nawet jeśli jest się zwolnionym z obowiązku zapłacenia podatku rejestracyjnego, należy po przyjeździe do Irlandii zarejestrować pojazd. Następującym grupom osób przysługuje zwolnienie z płacenia podatku rejestracyjnego:

- niektórym niepełnosprawnym kierowcom,
- osobom, które były właścicielami danego pojazdu za granicą przez ponad 6 miesięcy, a które przenoszą się do Irlandii na stałe,
- osobom skierowanym do pracy w Irlandii w placówkach korpusu dyplomatycznego,

Osoba, która przenosi się do Irlandii i należy do grupy zwolnionej z płacenia podatku rejestracyjnego nie może sprzedać tego pojazdu przed upływem 12 miesięcy od zarejestrowania pojazdu.

Jeżeli dana osoba ma obowiązek uiszczenia podatku rejestracyjnego, może sprzedać swój pojazd w Irlandii, w dowolnym momencie po dokonaniu rejestracji. Szczegółowe informacje można uzyskać w lokalnym urzędzie rejestracji.

8.4. Dowód rejestracyjny

Dowód rejestracyjny pojazdu wydaje Ministerstwo Transportu, Turystyki i Sportu po opłaceniu podatku drogowego. Zostanie on przesłany pocztą po złożeniu w lokalnym oddziale urzędu ds. podatku drogowego (*motor tax office*) wniosku w sprawie zapłaty podatku drogowego.

8.5. VAT

Przy sprowadzaniu nowego samochodu z innego państwa UE należy zapłacić VAT (podatek od wartości dodanej), zwykle przy rejestracji samochodu. Nowy samochód oznacza samochód, który był użytkowany przez 6 miesięcy lub krócej

albo który ma przebieg 6000 kilometrów lub mniejszy. VAT należy zapłacić nawet, jeśli zapłaciło się VAT w tym drugim kraju.

W przypadku sprowadzania nowego lub używanego samochodu spoza UE należy zapłacić VAT (i opłatę celną). Opłata celna naliczana jest gdy pojazd po raz pierwszy wkracza do UE w miejscu jego przybycia. Podczas rejestracji samochodu w Irlandii wymagane jest potwierdzenie uiszczenia tej opłaty.

8.6. Ubezpieczenie pojazdu, podatek drogowy i przegląd stanu technicznego.

Prawo irlandzkie wymaga posiadania ubezpieczenia motoryzacyjnego przez osobę, która chce prowadzić pojazd mechaniczny w miejscu publicznym. Ubezpieczenie komunikacyjne potrzebne jest zanim zapłaci się podatek drogowy. Podatek drogowy w Irlandii to opłata od pojazdów mechanicznych nakładana przez rząd Irlandii. Przychód z tego podatku wykorzystywany jest na utrzymanie i rozbudowę sieci dróg. Jego wysokość jest proporcjonalna do pojemności silnika. Niektóre pojazdy są z tego podatku zwolnione.

Pojazdy starsze niż 4 lata muszą natychmiast przejść przez obowiązkowy przegląd stanu technicznego pojazdu NCT (National Car Test). Dotyczy to również pojazdów które już uprzednio uzyskały świadectwo badania technicznego MOT lub przeszły przez inne badanie techniczne za granicą. Świadectwo obowiązkowego przeglądu stanu technicznego pojazdu NCT jest ważne do daty następnego badania, później, jeśli pojazd nadal jest w Irlandii, musi zostać on zbadany ponownie.

8.7. Wycofanie pojazdu z eksploatacji.

Wycofując pojazd z eksploatacji z powodu jego wieku (zwykle ok. 12-14 lat) lub poważnego uszkodzenia na skutek wypadku drogowego, należy oddać go do autoryzowanego zakładu przetwarzania odpadów.

9. PRZYDATNE INFORMACJE I ADRESY.

9.1. Przepisy celne.

W Irlandii obowiązują przepisy celne zgodnie z normami Unii Europejskiej. Oznacza to ograniczenia ilościowe w wwozie towarów do użytku osobistego (obejmuje to także prezenty). Oficerowie służby celnej w Irlandii mają prawo do przeprowadzania wybiórczej kontroli wszystkich pasażerów bez względu na rodzaj przekraczanej granicy (porty oraz lotniska).

Przewożenie większej ilości towarów (wymienionych w tabeli poniżej) grozi konfiskatą dóbr, karą pieniężną, a nawet pozbawieniem wolności.

Osoby, które nie ukończyły 17 roku życia nie mogą przewozić żadnych wyrobów tytoniowych, ani alkoholu. Dla udowodnienia zakupu i uiszczenia podatku VAT należy zachować paragon.

Produkt	Maksymalna dozwolona ilość
Papierosy	800 szt.*
Cygarетки	400 szt.
Cygara	200 szt.
Tytoń	1 kg
Mocne alkohole (whiskey, wódka, itp.)	10 litrów
Wino ze zwiększoną zawartością alkoholu (sherry, porto, itp.)	20 litrów
Wine (wino musujące tylko 60 litrów)	90 litrów
Piwo	110 litrów

*Od stycznia 2014 r. w przypadku zakupu papierosów Bułgarii, Chorwacji, Węgier, Łotwy, Litwy i Rumunii maksymalna dozwolona ilość wynosi 300.

9.2. Bezdomność.

Po kryzysie finansowym w Irlandii, który rozpoczął się w 2008 r. nastąpił kryzys mieszkaniowy, co przyczyniło się do bezprecedensowego wzrostu osób bezdomnych. W Irlandii za bezdomną uznaje się osobę, jeżeli:

- nie istnieje dostępne lokum, które w opinii miejscowych władz, osoby zainteresowanej oraz dowolnej innej osoby zamieszkującej z nią lub takiej, o której w uzasadniony sposób można sądzić, że będzie z

- nią mieszkać, może być zasiedlone lub pozostawać zasiedlone przez osobę zainteresowaną lub
- osoba zainteresowana mieszka w szpitalu, domu opieki społecznej hrabstwa, noclegowni lub innej takiej placówce i mieszka tam z powodu braku odpowiedniego lokum lub
- osoba zainteresowana w opinii miejscowych władz nie jest w stanie zapewnić sobie miejsca zamieszkania z własnych zasobów.

Osoba może zostać uznana za bezdomną, jeżeli:

- sypia pod gołym niebem lub w miejscach do tego nieprzeznaczonych;
- przebywa w schronisku dla bezdomnych;
- tymczasowo przebywa w obiekcie typu B&B lub hotelu;
- tymczasowo mieszka ze znajomymi lub u rodziny, ponieważ nie ma gdzie pójść;
- zajmuje opuszczone budynki (nielegalnie).

Często termin „bezdomny” używany jest w odniesieniu do osób niemających gdzie żyć. Określenie to uwzględnia fakt, że osoba dotknięta bezdomnością ma mieszkanie, ale nie może do niego wrócić (z różnych powodów).

Ustawa z 1988 roku nie nakłada wprawdzie na urzędy ds. mieszkalnictwa obowiązku zapewnienia miejsca zamieszkania osobom bezdomnym, lecz wyraźnie nakłada na władze lokalne obowiązek uwzględnienia potrzeb osób bezdomnych oraz rozszerzenia zakresu swoich kompetencji, aby móc zareagować na takie potrzeby. Urzędy mogą w szczególności zapewnić miejsce zamieszkania dla osób bezdomnych z własnych zasobów mieszkaniowych albo w wyniku ustaleń podjętych z organizacją społeczną. Ustawa również umożliwia władzom lokalnym zapewnienie osobie bezdomnej środków finansowych na znalezienie zakwaterowania w sektorze prywatnym.

Zarząd Funduszu Zdrowia (*Health Service Executive* - HSE) jest właściwą instytucją w sprawach dotyczących zdrowia osób bezdomnych i opieki środowiskowej nad nimi. Pod względem finansowym oznacza to, że lokalne władze ponoszą koszty zapewnienia zakwaterowania, a Rejonowa Służba Ochrony Zdrowia zapewnia środki na zaspokojenie potrzeb osób bezdomnych pod względem opieki, ich potrzeb socjalnych, w tym na opiekę środowiskową.

Aby otrzymać zakwaterowanie na noc w Dublinie należy zadzwonić pod 1800 724 724 - darmowy telefon, pod którym ustala się miejsca w noclegowniach oraz z informacją dot. pomocy społecznej. Czynny w godzinach 10:00-17:00 (porady) oraz 17:00 - 01:00 (zakwaterowanie, nocny autobus, posiłki - Soup Run).

Institucje pomagające osobom bezdomnym:

- Od poniedziałku do piątku od 10:00 do 12:00 rejestracji bezdomnych dokonują także:
 - Mężczyźni: **Homeless Persons Unit (HPU), Oisín House, 212213 Pearse Street, Dublin 2.**
Tel.: 01 6755918 Fax:
6755749
 - Kobiety, Rodziny, Małżeństwa: **41 Castle St., Dublin 2.**
Tel.: 01 4766904 Fax:
4766989
- Bezdomni obcokrajowcy często odsyłani są do innej instytucji celem rejestracji oraz pomocy doraźnej: **Community Welfare Service (HSE), 77 Upper Gardiner Street, Dublin 1.** Otwarty od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00-11:30 oraz 14:00-15:30 (Niski różowy budynek po prawej stronie stojąc tyłem do rzeki).

(UWAGA: podczas rejestracji należy posiadać ważny dokument tożsamości - paszport lub dowód osobisty).

- **The Homeless Agency**
Parkgate Hall
6-9 Conyngham Road,
Dublin 8
Całodobowa pomoc telefoniczna: 1800 707 707
Tel.: 01 7036100
Fax: 01 7036170
Email: homeless@dublincity.ie

<http://www.homelessagency.ie>

- **Society of St. Vincent de Paul**
SVP House
91-92 Sean McDermott Street
Dublin 1
Tel.: 01 8550022 Fax: 01 8559168
[Email: info@svpdublin.ie](mailto:info@svpdublin.ie)
<http://www.svp.ie>

Na terenie Irlandii działa również oddział polskiej Fundacji BARKA, która pomaga w przypadkach bezdomności, wykluczenia społecznego, nałogów i powrotów do Polski. Telefon do Lidera BARKI w Dublinie: 086 839 6276

9.3. Bezpieczeństwo.

Republika Irlandii jest krajem spokojnym. Natomiast w ostatnich latach wzrosła przestępczość w miastach - są to głównie pobicia, kradzieże oraz akty wandalizmu, które występują nie tylko w uważanych za niebezpieczne dzielnicach miast ale także w centrach miast niezależnie od pory dnia.

Najmniej bezpiecznymi miastami są Dublin oraz Limerick, gdzie zdarzają się morderstwa na tle rabunkowym, podpalenia aut oraz uliczne bójki.

Sporadyczne akty terroryzmu zdarzają się w Irlandii Północnej (jedyna granica lądowa z Republiką Irlandii), skierowane są one jednak głównie na wywołanie strachu nie zaś na powodowanie ofiar.

9.4. Święta w Irlandii.

W Irlandii 9 dni w roku jest ustawowo wolnych od pracy. Dni ustawowo wolne od pracy w Irlandii (podobnie jak w innych krajach) mogą upamiętniać jakiś wyjątkowy dzień lub inne wydarzenie, na przykład Dzień Św. Patryka (17 marca) lub Pierwszy dzień Świąt (25 grudnia).

W dni ustawowo wolne od pracy większość zakładów pracy i szkół jest zamknięta, chociaż inne firmy usługowe (np. zakłady transportu publicznego) są czynne lecz często w ograniczonym zakresie czasowym.

Lista dni ustawowo wolnych od pracy w Irlandii obejmuje następujące dni:

1. Nowy Rok (1 stycznia),
2. Dzień Św. Patryka (17 marca),
3. Poniedziałek wielkanocny,
4. Pierwszy poniedziałek maja,
5. Pierwszy poniedziałek czerwca,
6. Pierwszy poniedziałek sierpnia,
7. Ostatni poniedziałek października,
8. Pierwszy Dzień Świąt Bożego Narodzenia (25 grudnia),
9. Dzień Św. Szczepana (26 grudnia),

Wielki Piątek nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy. Choć w tym dniu szkoły i niektóre przedsiębiorstwa są zamknięte.

Prawo do dni ustawowo wolnych od pracy określone jest w Ustawie o organizacji czasu pracy z 1997 roku. Większość pracowników ma prawo do pobierania wynagrodzenia za dni ustawowo wolne od pracy. Wyjątkiem są osoby pracujące w niepełnym wymiarze godzin, które nie przepracowały jeszcze min. 40 godzin w ciągu 5 tygodni przypadającym przed dniem ustawowo wolnym od pracy.

Pracownicy, którym przysługuje prawo do dni ustawowo wolnych od pracy, mogą wykorzystać te dni jako płatny urlop albo wybrać jedną z poniższych możliwości :

- Płatny dzień urlopu w ciągu miesiąca od dnia ustawowo wolnego od pracy,

- Dodatkowy dzień rocznego urlopu,
- Dodatkowy dzień, za który pracownik otrzyma wynagrodzenie,
- Płatny dzień urlopu wypadający w święto państwowe

9.5. Przydatne adresy i strony.

Citizens Information Centre - informacja na temat życia i pracy w Irlandii, mają siedziby we wszystkich większych miastach.

Dublin City Centre CIC 13a Upper O'Connell Street

Dublin 1

Tel.: 0761 07 7230 Fax:

01 8783783

Email: [DublinCityCentre@citinfo .ie](mailto:DublinCityCentre@citinfo.ie) http :

[//www.citizensinformation.ie](http://www.citizensinformation.ie)

Crosscare Migrant Project - informacja i pomoc dla migrantów.

Drop In: 2 Sackville Place, Dublin 1.

Postal Address: Crosscare, 1 Cathedral Street, Dublin 1.

Tel.: 01 8732844

Email: migrantproject@crosscare.ie

<http://www.migrantproject.ie>

Irish Tourist Assistance Service - ITAS - pomoc turystom w Irlandii, którzy padli ofiarą przemocy. Poniedziałek - Piątek:

6-7 Hanover Street East

Dublin 2

Weekendy oraz święta publiczne:

Store Street Garda Station

Store Street

Dublin 1

Infolinia: 1890 365 700

Tel.: +353(0)1-661 0562

Fax: +353(0)1-661 0462

E-mail: info@itas.ie

www.itas.ie

Migrant Rights Centre (MRCI) - organizacja pomagająca migrantom i ich rodzinom.

37 Dame Street

Dublin 2

Tel.: 01 889 75 70

E-mail: info@mrci.ie

www.mrci.ie

Tax Office - Revenue Commissioners - Urząd Skarbowy - poniższy adres odnosi się do siedziby głównej w Dublinie. Jednak w każdym mieście ma swój oddział. Adresy należy sprawdzić na stronie www.revenue.ie

City Centre Tax Office

9/15 Cathedral Street

Dublin 1

Tel.: 01 865 50 00 Infolinia:

1890 33 34 25

www.revenue.ie

Department of Social Protection (Social Welfare) - odpowiednik ZUS-u - poniższy adres odnosi się do siedziby głównej w Dublinie. Jednak w każdym mieście ma swój oddział. Adresy należy sprawdzić na stronie www.welfare.ie

Aras Mhic Dhiarmada

Store Street

Dublin 1

Tel.: 01 704 30 00

www.welfare.ie

Social Welfare Appeals Office - Biuro odwoławcze ds. Opieki społecznej i zasiłków.

D'Olier House D'Olier Street

Dublin 2

Infolinia: 1890 74 74 34

E-mail: swappeals@welfare.ie

Health Service Executive (HSE) - odpowiednik NFZ - Zarząd Funduszu Zdrowia - poniższy adres odnosi się do siedziby głównej. Jednak w każdym mieście ma swój oddział. Adresy należy sprawdzić na stronie **www.hse.ie**

Oak House Lime Tree

Avenue Millennium

Park Naas

Co. Kildare

Tel.: 045 880 400

E-mail: info@hse.ie

www.hse.ie

Department of Jobs, Enterprise and Innovation - Ministerstwo Pracy, Przedsiębiorczości i Innowacji.

23 Kildare Street

Dublin 2

Tel.: +353 1 631 2121

Fax: +353 1 631 2827

Infolinia: 1890 220 222

E-mail: info@djei.ie

www.enterprise.gov.ie

SOLAS - instytucja zajmująca się szkoleniem zawodowym, organizacją kursów, pomocą osobom poszukującym pracy oraz pracodawcom. (dawniej funkcję tę sprawował FAS)

Castleforbes House

Castleforbes Road

Dublin 1

Tel.: (01) 533 2500 E-mail:

info@solas.ie

www.solas.ie

National Employment Rights Authority (NERA) - Krajowe Biuro Spraw Pracowniczych.

Government Buildings

O'Brien Road

Carlow

Infolinia: 1890 80 80 90

E-mail: info@employmentrights.ie

<http://employmentrightsireland.com/tag/nera/>

Equality Tribunal - Trybunał ds. Równouprawnienia.

Davitt House

65A Adelaide Road

Dublin 2

Tel.: 01 6136800

E-mail: info@equalitytribunal.ie

[www.equalitytribunal .ie](http://www.equalitytribunal.ie)

Employments Appeals Tribunal - Sad Apelacyjny ds. Zatrudnienia.

Davitt House

65A Adelaide Road

Dublin2

Tel.: 01 631 30 06 Infolinia: 1890

22 02 22 E-mail: eat@djei.ie

www.workplacerelations.ie

Rights Commissioner Service

Workplace Relations Commission - Rzecznik i Komisja ds. Kodeksu Pracy.

Tom Johnson House

Haddington Road

Dublin 4

Tel.: 01 613 67 00 Infolinia:

1890 22 02 27 Fax: 01 613

6701 www.lrc.ie

Health and Safety Authority (HSA) - Inspekcja BHP. 10 Hogan

Place,

Dublin 2

Tel.: 01 614 70 20

Infolinia: 1890 289 389

Poniedziałek - piątek 9:30 - 16:30

www.hsa.ie

SIPTU - związki zawodowe.

Liberty Hall

Eden Quay

Dublin1

Tel.: 01 858 63 00

E-mail: info@siptu.ie

www.siptu.ie

Garda - policja irlandzka - poniższy adres odnosi się do siedziby głównej w Dublinie. Jednak w każdym mieście ma swój oddział. Adresy należy sprawdzić na stronie **www.garda.ie**

Dublin Metropolitan Region Headquarters

Harcourt Square

Dublin 2

Tel.: 01 666 66 66

www.garda.ie

Garda Siochâna Ombudsman Commission - Komisja Odwoławcza Praw Obywatelski ds. Policji.

150 Abbey Street Upper_

Dublin 1

Infolinia: 1890 600 800

E-mail: info@gsoc.ie

www.gardaombudsman.ie

Office of the Ombudsman - Rzecznik Praw Obywatelskich.

19 Lower Leeson Street

Dublin 2

Tel.: 01 639 56 00

Infolinia: 1890 223 030

E-mail: ombudsman@ombudsman.gov.ie

www.ombudsman.ie

Competition and Consumer Protection Commission - instytucja zajmująca się ochroną praw konsumenta.

PO Box 12585,

Dublin 1

Tel.: 01 402 55 00 Fax: 01
402 5501 Infolinia: 1890 432
432 www.consumerhelp.ie

Quality and Qualifications Ireland - instytucja zajmująca się
potwierdzaniem kwalifikacji.

26/27 Denzille Lane Dublin 2
Tel.: 01 9058100
www.qqi.ie

Legal Aid Board - pomoc prawna w sprawach cywilnych dla osób
o niskich dochodach.

Quay Street,
Cahirciveen,
Co. Kerry.
Tel.: 066 947 1000
Infolinia: 1890 615 200
Fax: 066 947 1035
E-mail: info@legalaidboard.ie
www.legalaidboard.ie

Injuries Board - niezależna instytucja pomagająca osobom, które uległy
wypadkowi i starają się o odszkodowanie.

P.O. Box 8
Clonakilty
Co. Cork
Infolinia: 1890 829 121
Fax: 1890 829 122
E-mail: equiries@injuriesboard.ie
www.injuriesboard.ie

Motor Tax Office

Department of Transport - Ministerstwo Transportu, Turystyki i Sportu.

Shannon Town Centre
Shannon
Co. Clare

Inoflinia: 1890 411 412 E-mail:

Motortax@dtas.ie

www.motortax.ie

Customs Information Office - informacje celne.

New Custom House

Promenade Road

Dublin 3

Tel: 01 877 62 22, 877 62 23

Email: customsinfo@revenue.ie http:

[//www.revenue.ie/](http://www.revenue.ie/)

My Mind - Polska Poradnia Psychologiczna

Chelmsford House

1 Chelmsford Road

Ranelagh

Dublin 6

Tel: 01 76 680 1330

Email: info@mymind.org

www.mymind.org/polski

Medicus Medical Centre - polskie przychodnie w Dublinie i Cork.

www.medicus.ie

Unit 1-3

Park Shopping Centre

Prussia Street

Dublin 7

Tel.: 01 868 61 21

Fax: 01 86 86 122

4/5 City Square Plaza

Watercourse Road

Cork

Tel.: 021 450 09 08

EMC Health Care Ltd. - polskie przychodnie w Dublinie i Waterford.

www.emc-healthcare.ie

51 Parnell Square West

Dublin 1

Tel.: 01 443 45 40

Tel.: do Waterford: 051 347 060

Polmed - polskie przychodnie w Dublinie, Galway i Limerick.

www.polmed.ie

E-mail: info@polmed.ie

102 Parnell Street

Dublin 1

Tel.: 086 660 35 55, 0 85 781 37 37 Fax: 01

874 95 19

1 Ruxton Court

35 Dominick Street Lower

Galway

Tel.: 086 733 85 66 Fax: 09

153 28 25

40 Parnell Street

Limerick

Tel.: 086 323 51 00 Fax: 06

160 95 27

New Road - polska przychodnia w Limerick

20a Johnsgate Village

John's Street

Limerick

Tel.: 061 60 97 77

Fax: 061 278 825

E-mail: newroadclinic@gmail.com

www.newroadclinic.com/

Polski Ośrodek Społeczno - Kulturalny (POSK)

Dom Polski

20 Fitzwilliam Place

Dublin 2

Tel.: 01 676 25 15

E-mail: posk@poskdublin.org

www.poskdublin.org

Dublin Bus - autobusy w Dublinie - www.dublinbus.ie

Bus Eireann - autobusy międzymiastowe w Irlandii - www.buseireann.ie

Iarnród Eireann oraz Dart - kolej oraz kolejka podmiejska w Dublinie - www.irishrail.ie

Luas - tramwaj w Dublinie - www.luas.ie

10. ADRESY POLSKICH PRZEDSTAWICIELSTW DYPLOMATYCZNYCH.

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Dublinie

5 Ailesbury Road

Ballsbridge D04 W22

Dublin

Tel.: 00353 1 283 08 55 Fax:

00353 1 269 83 09

E-mail: dublin@msz.gov.pl

Godziny otwarcia:

Poniedziałek - Piątek - 8.30 - 16.30.

Wydział Konsularny Ambasady RP w Dublinie

4-8 Eden Quay

D01 WY93 Dublin

Tel.: 00353 1 871 80 20

Fax: 00353 1 872 77 92

Telefon alarmowy - tylko wypadki nadzwyczajne - 00353 87 22 77 085 E-mail:

Sekretariat: dublin.consul@msz.gov.pl

Dział opieki konsularnej: dublin.op@msz.gov.pl

Dział wizowy: dublin.visa@msz.gov.pl

Dział paszportowy: dublin.pass@msz.gov.pl

Dział cywilno-prawny: dublin.legal@msz.gov.pl

Dział współpracy z Polonią: dublin.polonia@msz.gov.pl

Godziny przyjęć interesantów:

Poniedziałek, Środa, Czwartek, Piątek - 9.00 - 15.00.

Wtorek - 12.00 - 18.00.

Godziny otwarcia linii telefonicznych (nie dotyczy działu wizowego):

Poniedziałek, Środa, Czwartek, Piątek - 14.30 - 16.30. Wtorek - 10.00 - 12.00.

Wydział Ekonomiczny

5 Ailesbury Road

Ballsbridge Dublin 4

Tel.: 00353 1 283 08 55

E-mail: dublin.economic@msz.gov.pl

Godziny otwarcia:

Poniedziałek - Piątek - 8.30 - 16.30

Wydział ds. Kultury, Promocji i Kontaktów z Mediami

5 Ailesbury Road

Ballsbridge Dublin 4

Tel.: 00353 1 283 08 55

E-mail: dublin.culture@msz.gov.pl

Godziny otwarcia:

Poniedziałek - Piątek - 8.30 - 16.30

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji

4 The Vicarage

St. John's Road D04

A6X5 Dublin

Tel.: 00353 1 269 13 70 Fax:

00353 1 269 16 62 E-mail:

[dublin@trade .gov.pl](mailto:dublin@trade.gov.pl)

Godziny otwarcia:

Poniedziałek - Piątek - 8.30 - 16.30.

Konsulat Honorowy RP w Limerick

66 O'Connell Street

Limerick

Co. Limerick

Tel. 00353 61 27 91 04

E-mail: polishconsulatelimerick@gmail.com

strona: <http://polishconsulatelimerick.ie/>

Godziny otwarcia:

Poniedziałek - Piątek - 10.30 - 14.30.